

КАЧАНОВЕЦЬКИЙ Олег студент першого курсу «магістр»
спеціальності 206«Садово-паркове господарство»
Науковий керівник кандидат сільськогосподарських наук, доцент
ПЕТРИЦЕ Ольга
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ФОРМУВАННЯ САКРАЛЬНОГО ЛАНДШАФТУ

Виникнення, формування та зникнення сакральних ландшафтів відбувається у часі та просторі. Ці процеси можна характеризувати етапами, які датуються в абсолютних вимірах часу, зокрема: виникнення ландшафту та формування етнооснови, створення та сакралізація культових об'єктів, функціонування сакрального ландшафту, зникнення сакрального ландшафту, або його сакрально-ціннісних функцій.

Особлива увага надається такому етапу еволюції сакрального ландшафту, як зникнення, оскільки ця проблема у ландшафтознавстві є недостатньо дослідженою. Гуманістичні ландшафти, до когорта яких відносяться сакральні, можуть зникати із зміною їх значення та «ваги» у «культурному середовищі». Відповідно до принципу безперервності еволюції ландшафтних систем сучасні сакральні ландшафти – це не кінцевий етап їх еволюції, а лише проміжний. Порівняння сакральної топографії міста у ХХ ст. із сучасною дає можливість зберегти його історико-культурну спадщину. Зниклі сакральні ландшафти, у структурі яких фіксувались культові об'єкти, сьогодні виконують інше функціональне призначення. [1, с.14]

Ієротопія – це створення сакральних просторів, розглядається як особливий вид творчості, а також як спеціальна область історичних досліджень, в якій виявляються і аналізуються конкретні приклади даної творчості. Завдання ієротопії на сучасному етапі полягає в усвідомленні існування

особливого і вельми крупного явища, яке потребує визначення меж його дослідницького поля і розробці спеціальних методів вивчення.

Еротопія як тип діяльності глибоко вкорінена в природі людини, який в процесі усвідомлення себе духовною істотою спочатку стихійно, а потім формує конкретне середовище свого спілкування з вищим світом. Створення сакральних просторів можна порівняти з образотворчим мистецтвом, що також належать до візуальної культури і несвідомо виявляється на найраніших етапах формування особистості. [2, с. 34]

У кожного Храму свій неповторний стиль. Так, наприклад, у великого кам'яного Храму можуть бути висаджені великі кущі троянд, півонії, жасмини і їм подібні. Біля стін з червоної цегли добре виглядатимуть білі і сріблясті рослини, а у білих стін – червоні і бордові. У невеликого сільського Храму безглуздо виглядатимуть величезні кам'яні вазони, масивні лави і широкі 88 кам'яні бордюри, а ось маргаритки, віоли, петунії та лобелії у невисокого тину будуть досить до речі. Біля Храму завжди знайдеться місце для махрового сортового бузку, чубушника (жасмину), гортензії деревоподібної (відмінний сорт «Annabel» рясно цвіте величезними білими шапками з середини літа і до осені), гортензії волотистої (кращий сорт «Grandiflora» яка починає рожевіти з настанням холодів.

Якщо ділянка не загазована, завжди знайдеться на ньому місце ялини колючої «Різдваної», ялівцю блакитному колонновидному «Skyrocket», золотистому горизонтальному пишному «OldGold», сосні гірській великій або середній, ялиці корейській або ялиці Нордмана, а для хвойних композицій на газоні, сланких невеликих ялівців («BlueCarpet» і подібних), а також ялин «Conica».[3, с. 16]

Озеленення можна почати з профілювання території, облаштування садивних ям, посадки дерев. Потім можна розбити уздовж доріжок квіткові вузькі бордюри і висадити кілька акцентних хвойних і чагарників. Газон слід створювати в самому кінці.

Зелені огорожі покликані гасити шум, знижувати загазованість і прикрашати ділянку за рахунок різноманітного забарвлення листя чагарників та їх квітів. По стінах будівель та паркану іноді пускають розростатися виноград

тризагострений ф. Віча. Він чудово прикрашає стіни, і як свідчать досліджень не шкодить їм, а навіть в якійсь мірі їх захищає від впливу вітрів і сонця.

Кращими для висаджування винограду є західні і східні стіни. Комплекс робіт ландшафтного дизайну, на практиці, займає тривалий період часу, оскільки включає в себе не тільки створення плану території, проведення аналізу ґрунту, але і проведення робіт з озеленення ділянки в вертикальному і горизонтальному напрямку, влаштуванні садових меблів, а також оформленні доріжок. Результатом роботи ландшафтного дизайнера є створення цілісності території з відповідністю до умов навколишнього середовища і функціональним використанням території.

Список використаних джерел

1. Воловик, В.М. (2013). Етнокультурні ландшафти: регіональні структури і природокористування. Вінниця: ТОВ Вінницька міська друкарня
2. Гродзинський, М.Д. (2005). Пізнання ландшафту: місце і простір. Київ: Київський університет Grodzinsky, M.D. (2005).
- 3 Міщенко, О.В. (2018 а). Сакральний ландшафт: зміст та функції. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Географія. Вип. 1 (70), 83–88.

Ліліана КАЛЮЖНА, аспірантка кафедри

садово-паркового господарства

Заклад вищої освіти «Уманський національний університет садівництва»,

м. Умань

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТРОДУКЦІЇ ТЮЛЬПАНІВ В УКРАЇНІ

Розвиток сучасного садово-паркового мистецтва неможливий без залучення нових видів, форм і сортів рослин з інших географічних районів або створення нових сортів.